

BEST EERST OP VERPLAATSING? VOETBALMYTHE OVERLEEFT CONFRONTATIE MET DE HARDE DATA NIET

In zijn college voor de Universiteit van Vlaanderen presenteert economieprofessor Stijn Baert eigen onderzoek waarin... voetbalmythes centraal staan. De mythe dat ploegen die bij een dubbele confrontatie eerst uit mogen spelen, een voordeel hebben, blijkt alvast niet veel aan.

De onderzoekers analyseerden alle "niet-geleide" dubbele confrontaties in de UEFA Champions League en UEFA Europa League tussen 2010 en 2017. Bij niet-geleide rondes in deze Europese voetbalbekers wordt bij lottrekking bepaald welk team de heenwedstrijd thuis speelt en welk team de terugwedstrijd als thuisploeg afwerkt. In totaal gaat het om 320 geanalyseerde wedstrijden in achtste finales, kwartfinales en halve finales.

Volgorde speelt geen rol

Wat blijkt? **In tegenstelling tot de diepgewortelde overtuiging dat teams die hun terugwedstrijd thuis mogen afwerken een voordeel hebben, gingen zij slechts door naar de volgende ronde in 48.8% van de dubbele confrontaties.** Teams die hun heenwedstrijd thuis afwerkten, trokken dus net iets vaker aan het langste eind (in 51.2% van de confrontaties). Het kleine verschil tussen de kansen voor beide soorten teams was statistisch niet significant, zodat niet kan uitgesloten worden dat dit kleine voordeel voor teams die eerst thuis speelden door toeval gedreven was.

Op de data werden allerlei verdere analyses uitgevoerd. Zo werd gecorrigeerd voor de relatieve sterkte van de teams. Op geen enkel moment werd een substantieel verband gevonden tussen de volgorde waarin de wedstrijden van een dubbele confrontatie wordt afgewerkt en de overwinningskansen van beide teams.

Verklaring

De mythe dat teams die bij een dubbele confrontatie eerst uit mogen spelen, een voordeel hebben, wordt vaak gelinkt aan de idee dat bij de terugwedstrijd nog alles kan rechtgezet worden en in die cruciale wedstrijd het thuisvoordeel volop kan spelen. Dit zou in het bijzonder het geval zijn wanneer de dubbele confrontatie op een gelijkspel eindigt en er dus verlengingen en eventueel penalty's plaatsvinden in het eigen stadion.

Dit vermeende voordeel, als het al bestaat, wordt dus gecompenseerd door andere dynamieken. **Mogelijk kan een team dat zijn terugwedstrijd thuis mag afwerken enkel een slechte uitgangspositie rechtzetten door grote risico's te nemen**, met een hoge kans op tegendoelpunten.

Voetbalmarkt als laboratorium

De studie maakt deel uit van een bredere onderzoeksagenda van professor Stijn Baert, waarin wordt bijgedragen tot een internationale wetenschappelijke literatuur omtrent de determinanten van succes in het voetbal. Dat economen zich hierin interesseren mag niet verbazen. Voetbal is big business. Een wedstrijd al dan niet winnen kan een verschil van vele miljoenen betekenen op de bankrekening van een voetbalclub.

"Mijn hoofdexpertise is de arbeidseconomie. De voetbalmarkt is het perfecte laboratorium om bepaalde dynamieken in de arbeidsmarkt te testen. Omdat er heel veel data over de voetbalmarkt bestaat en omdat productiviteit, het scoren van doelpunten en het winnen van wedstrijden, er duidelijker dan elders in de arbeidsmarkt te observeren valt. Wanneer een voetballer uit Afrika en Europa even productief zijn, krijgen ze dan ook hetzelfde loon? Werken automatiseren of leidt meer afwisseling tot productiviteit? Het zijn vragen die op het eerste zicht enkel relevant zijn binnen de voetbalwereld, maar ze beantwoorden kan leiden tot inzichten omtrent discriminatie en werkorganisatie die relevant zijn voor de volledige arbeidsmarkt."

Professor Stijn Baert

Maarten Vandemaele werkte mee aan het onderzoek in het kader van zijn Masterproef. Ook doctorandi Simon Amez en Brecht Neyt ondersteunden de werkzaamheden.

Info

Het volledige artikel kan hier afgehaald worden:
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13504851.2019.1630704>.

Prof. Stijn Baert
Gsm (0032) 486 49 27 52